

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgráda

180 oahppočuoggá

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 1.11.2013 áššis DOS 116-13.
Dutkan- ja oahppostivrra dohkkehan 10.05.2016 áššis DOS 39/16.

1. LÁIDEHUS.....	3
Oahpu profiila	3
2. GRÁDANAMAHUS	4
3. OHCAMUŠ JA DOAVTTIRGRÁDAPROGRÁMMA SISAVÁLDINGÁIBÁDUSAT	4
4. OAHPPANJOKSOSAT.....	6
5. DOAVTTIRGRÁDAPROGRÁMMA VIIDODAT JA SISDOALLU	7
<i>Oahppooassi</i> (30 oč.).....	7
<i>Dutkanoassi (SÁM 407)</i> (150 oč.).....	8
6. OAHPPAN- JA OAHPAHUSVUOGIT	9
7. OAHPPOOVTTADAGAIÐ PLÁNAT	10
SÁM 400 Dieđateoriija	10
SÁM 401 Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja -metodologija	12
SÁM 402 Akademalaš čállin sámegillii	15
SÁM 403 Sámegiela dutkama teorehtalaš ja geavatalaš perspektiivvat.....	17
SÁM 404 Unnitálbmotgielaide guoski sosiolingvisttalaš teoriijat ja metodat.....	20
SÁM 405 Sámi nammadutkan oassin eamiálbmotonomastihkas	23
SÁM 406 Sámi girjjálašvuodadutkan oassin eamiálbmot- ja unnitlogugirjjálašvuodas	26
SÁM 407 Dutkanoassi	29

1. LÁIDEHUS

Oahpu profiila

Sámi allaskuvlla *Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmma* lea dutkanoahppu sidjiide, geat háliidit olahit diedalaš dutkan- ja bargogealbbu sámegiela ja sámi girjjálašvuoda suorggis ja vástideaddji surggiin, main alladásat gielalaš ja kultuvrralaš gealbu dárbbasuvvo. Oahpu namma engelasgillii lea *PhD Program in Sámi Language and Sámi Literature*, dárogillii fas *Doktorgradsprogram i samisk språk og samisk litteratur*.

Doavttirskuvlejumi vuolggasadjin lea giela ja girjjálašvuoda guovddáš rolla servodagas. Servodatlaš relevánsa boahťa erenoamážit ovdan sámegiela deattuheamis Sámi allaskuvlla oahpahuš- ja dutkangiellan. Dálá servodagas sámegiela sadi lea oalle rašši, erenoamážit juos geahččat sierra sámegielaid háliid meriid ja nuppe dáfus sámegiela olbmuid fárremiid árbevirolaš sámeguovlluid olggobeallái. Davviriikkaid giellalágit addet vejolašvuoda geavahit sámegiela dihto geográfalaš guovlluin ja dihto eiseválddiid luhtte. Danin olmuin gáibiduvvo sámegiela mánggabealálaš hálddašepmi ja náka ovddidit giellageavaheami, gealbu ráhkadit ođđa tearpmaid ja náka analyseret gielladiliid, vai sáhttit dustet servodagaid ođđa gielladárbbuid ja ovddidit giellageavahanstrategiijaid. Čiekŋudeaddji sámegiela dutkamii lea stuorra servodatlaš dárbu, dasgo mánggagielaš birrasat, sámegielaid ealáskahtindárbbut ja máilmmiviidosas gielladutkamat čájehit eamiálbmotgielaš raššivuoda. Ođđa mediat, teknologijja ja girjjálašvuoha dahket vejolažžan ođdalágan vugiin geavahit giela. Dáid ođđa giellageavahandiliid lea dárbu dutkagoahit ja ovddidit.

Sámi girjjálašvuoda dutkan lea gielalaš didolažžan dahkama ja sámegiela ealáskahttindoaimmaid oassin. Sámegielaš girjjálašvuodas leat guhkes ruohttasat ja dat lea okta dain guhkimussii joavdan eamiálbmotgielaš girjjálašvuodain, erenoamážit ártalaš guovllus. Girjjálašvuoda dutkan gaskkusta girjjálaš teavsttaid ja ovddida girjjálaš kompetánssa, nappo gálgga lohkat ja áddet girjjálaš teavsttaid. Kultuvrraid ja mánggaid gielaš deaivvadeamit, identitehta ja kultuvrraid ráđđádallamat, ja maiddá koloniála praktihkaid čalmmustahttin ja nuppe bealde dain čavddásmuvvan leat šaddan sápmelaš girjjálašvuoda oassin. Sámi girjjálašvuoda dutkama čatnan viidásut, eamiálbmotgirjjálašvuoda teorehtalaš ja metodalaš kontekstii, addá viidásut, globála perspektiivva sámi girjjálašvuoda dutkamii ja dan sajusteapmái girjjálašvuoda kánonii.

Sámi allaskuvlla doavttirgrádaprográmmas váldojuvvojit vuhtii erenoamážit sámi servodaga ja sámiid dárbbut ja hástalusat unnitlogu- ja eamiálbmogin. Dáinna prográmmain háliidit seaiilluhit ja ovddidit eamiálbmoga giela ja kultuvrra nanusvuoda, ja juohkit dutkandieđu olgomáilbmái alladit skuvlejuvvon fágaolbmuid vehkiin. Dán prográmmas geargan doaktárat bastet vuđolaččat analyseret, čilget ja ovddidit gillii ja girjjálašvuhtii guoski fenomenaid sihke báikkálaš ja máilmmiviidosas konteavsttain. Prográmma vuodđun leat sihke guđege studeantta iežas diedasuorggi oahput ja oktasaš temáhtalaš, metodologalaš ja teorehtalaš diehtagiidgaskasaš oahput.

2. GRÁDANAMAHUS

Doavttirgrádaoahpu čadaheapmi addá sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda filosofii ja doaktára (PhD) árvvu.

3. OHCAMUŠ JA DOAVTTIRGRÁDAPROGRÁMMA SISAVÁLDINGÁIBÁDUSAT

Sisabeassangáibádusat

Doavttirgrádaprogámmii sisabeassama gáibádussan lea, ahte ohccis dábálaččat lea guovtte jagi sámegeiela ja/dahje sámi girjjálašvuoda mastergráda, man vuodđun lea golmma jagi bachelorgráda, ja gaskamearalaš árvosátnin unnimustá B. Sisaváldimis sáhtá progámmastivra dohkkehit vástideaddji skuvlejumi ovttaskas dáhpáhusain. Oahppu galgá leat dakkár, mii addá gelbbolašvuoda doavttirgrádaprogámma čadaheapmái.

Progámmastivra sáhtá ásahit sierra eavttuid ovdamearkan nu, ahte ohcci čadaha sierra kurssa ja/dahje geahččaleami ovdal go beassá sisa progámmii.

Ohcamuš

Doavttirgrádaprogámma ohcamuš čállojuvvo dan váste ráhkaduvvon skovvá ja sáddejuvvo Sámi allaskuvlii. Ohcamuš galgá sisttisoallat prošeaktačilgehusa (dárkilut čilgehus vuollelis), oahppooasi plána, evttohusa unnimustá ovttá bagadallis ja čilgehusa, leatgo ohccis čanastumit aktiivvalaš dutkanbirrasiidna.

Prošeaktačilgehus lea 5–10-siidosaš ja das galget leat mielde čuovvovaš áššit:

Barggu namma ja problemaásaheapmi

Barggu álgonamma galgá čájehit guovddáš doahpágiid, mat gusket dutkamii, metodologiijai ja empiralaš viidodahkii, báikái ja áigái. Dutkančuolbma galgá leat čielgasit ásahuvvon ja doarvái ráddjejuvvon.

Prošeavtta duogáš

Ohcci galgá čájehit máhtolašvuoda dutkansuorggis sihke našunála dásis ja riikkaidgaskasaš dásis. Prošeavtta originalitehta, ođas ja relevánsa fágasuorggi eará dutkamiid ektui galgá leat čilgejuvvon. Prošeaktačilgehusas čujuhuvvo, mainna lágiin prošeakta sáhtá dievasmahttit ovddit dutkamiid ja buvttadit ođđa dieđu.

Prošeaktačilgehusas berre hábmejuvvot konkrehtalaš váldomihttomearri, mii govvida makkár bohtosat leat vuordimis prošeaktaáigodagas ja makkár oassemihttomearrit láidejit váldomihttomearrái. Váldo- ja oassemihttomeriid galgá sáhttit dárkkistit maŋŋá.

Teorehtalaš vuodđu

Prošeaktačilgehusas čilgejuvvo oanehaččat problemaásaheami teorehtalaš rápma ja čielggaduvvo, mainna lágiin teoriiija sáhtta geavahit problema čoavdimis. Dán berre argumenteret nu, ahte jurddašuvvon teoriiijat ja metodat leat heivvolaččat dutkančuolmma čoavdimii, dahje ahte leat buorit vejolašvuodát ovdánahttit dárbblaš metodaid ja teoriiid.

Dutkanmateriála ja metodat

Prošeavtta metodalaš vuolggasadji ja dutkanbargu čilgejuvvojit ja duodaštuvvojit. Dát máksá, ahte čilgejuvvo mo dutkanmateriála (omd. originálateavsttat, sekundáragáldut, gieddebargu, jearahallamat, statistihkka jna.), mii dutkamis lea jurddašuvvon geavahuvvot, čohkkejuvvo ja analyserejuvvo.

Prošeaktaohcamušas galgá čielggadit daid earenoamáš dárbbuid mat gusket fágalaš ja materiála resurssaide.

Dutkanetihkalaš gažaldagat ja immateriála vuoigatvuodát

Prošeaktačilgehusas čielggaduvvojit vejolaš vuoigatvuodalaš ja ehtalaš gažaldagat, mat prošeavtta áigge sáhttet čuožžilit ja mo dáid sáhtta čoavdit. Ohcci galgá erenoamážit čielggadit dárbbášago son erenoamáš dutkanlobiid earet eará Norgga dutkanehtalaš komiteain, eará eiseválddiin dahje ovttaskas olbmuin. Juos lea vejolaš, de dákkár lobiid berrešii ohcat ovdagihtii ja bidjat ohcama mielddusin. Persovnnalaš dieđut, mat leat nákkosgirjies giedahallon, galget čuovvut persovdnasuodjaleami njuolggadusaid “*Personvernombudet for forskning ved Norsk Samfunnsvitenskaplig Datatjeneste*”. Dieđut mat lea čohkkejuvvon, galget giedahallot ja vurkejuvvo nu go bohtet ovdan mearrádusaiguin mat leat addon persovdnasuodjaleami (*Personombudet*) ja dieđuid bearráigeahčus (*Datatilsyn*). Doavttirgrádaprogámma kandidáhtat čuvvot maiddá WINHEC dutkanehtalaš neavvagiid.

Prošeaktačilgehusas galgá leat čilgehus eastagiin, mat sáhttet guoskat immateriála vuoigatvuodaide mat suodjalit earáid vuoigatvuodaide.

Gaskkusteapmi

Studeanta ráhkada plána, mainna lágiin dutkanprošeavtta bohtosat gaskkustuvvojit. Dutkanbohtosiid almmuheapmi čuovvu Open Access prinsihpaid rabas dieđalaš almmuhemiin. Dutkanpublikašuvvnnat biddjojiet rabas vuorkái (Bibsys Brage), mii lea rabas almmuhanvuorká universitehtaide ja allaskuvllaide, dutkaninstitušuvvnaide ja eará institušuvvnaide maid stáhta ruhtada. Allaskuvlla Bibsys Brage giehtagirji lea bagadus vuogádaga birra. SA Brage siiddut: <http://brage.bibsys.no/samall>.

Ovdánanplána ja ruhtadeapmi

Prošeaktačilgehus sisttisdoallá ovdánanplána mii čájeha, ahte prošeavtta sáhttá čadahit normerejuvvon áiggis, namalassii golmma jagi ollesáiggeoahppun oktan jahkebeali oahppoosiin. Ohcamušas čilgejuvvo maddái, mo oahppu ruhtaduvvo.

Eará dieđut

Prošeaktačilgehusas ovdanbuktojuvvojit ohcci duogáš, gelbbolašvuohta ja vejolaš ovttasbargoguoimmit ja dutkanfierpmádagat, madda ohccis lea čanus. Dás galgá maddái čilget, juos kandidáhtta lea plánen čadahit oasi dahje olles oahppoáigodaga eará ásusain. Gielalaš gelbbolašvuohta máinnašuvvo earenoamážit ja eksplisihhtalaččat mo das lea mearkkašupmi prošeaktii.

Doavttirgrádašiehtadus

Sisabeassan doavttirgrádaprogámmii nannejuvvo čálalaš siehtadusain. Šiehtadus dahkko doavttirgrádstudeantta, bagadalli(id) ja fágagoađi (progámma) gaskkas, masa studeanta lea dohkkehuvvon. Šiehtadus regulere oassebeliid vuoigatvuođaid ja geatnegasvuođaid soahpamušáigodaga áigge (gč. Sámi allaskuvlla Filosofiiija doavttirgráda lánkaásahusa 6. §).

Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla Filosofiiija doavttirgráda lánkaásahussii.

4. OAHPPANJOKSOSAT

Sámegiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádaprogámma oahppanulbmilin lea čadahit iehčanas dutkanbarggu válljejuvvon fágasuorggis, man boadusin lea alladásat dieđalaš nákkosgirji. Oahppooasi teoriijat ja metodat galget sihkkarastit, ahte doavttirgrádstudeanttat ožžot nana, fágalaš čiekŋudeami ja áddejumi iežaset fága govdodagas ja bastet fievrridit dán máhtu dutkanbargui.

Doavttirgrádaoahpu maŋŋá kandidáhtta galgá leat olahán čuovvovaš dieđuid ja áddejumi, gálggaid ja oppalaš gealbbu mihtuid:

Dieđut ja áddejupmi

Kandidáhtta

- lea njunnošis iežas fágasuorggis ja hálldaša fágasuorggi guovddáš dieđateoriijaid, čuolbmaásahemiid ja metodaidda,
- máhttá árvvoštallat iešguđetlágan metodaidda ja proseassaid heivvolašvuođa ja anu dutkamušas ja fágalaš ovdánahttinprošeavttas erenoamážit eamiálbmotservodaga vuolggasajiin,
- máhttá oassálastit odđa dieđuid, teoriijaid ja metodaidda dulkomii ja máhttá ovddidit odđalágan dokumenterenhámiid iežas fágasuorggis.

Gálggat

Kandidáhtta

- máhttá hábmet dutkančuolmmaid, ja plánat ja čadahit dutkama iežas fágasuorggis,

- máhtta dutkat ja čadahit fágalaš ovdánahttinprošeavtta alla, riikkaidgaskasaš dásis ja hástalit fágasuorggi sajáiduvvan dieđu ja geavadiid,
- máhtta ovddidit sámi ja/dahje eará eamiálbmogiidda guoski giella- ja girjjálašvuodadutkamiid.

Oppalaš gealbu

Kandidáhtta

- fuobmá odđa relevánta ehtalaš čuolmmaid ja máhtta čadahit iežas dutkamušaid fágalaš njuolggusvuodain,
- máhtta jodihit mohkkás mánggafágalaš bargodoaimmaid ja prošeavttaid,
- máhtta gaskustit dutkan- ja ovdánahttindoaimmaid dovddus našunála ja riikkaidgaskasaš kanálaid bokte,
- máhtta searvat riikkaidgaskasaš ságastallamiidda fágasuorggi siskkobealde,
- máhtta árvvoštallat fágalaš dárbbuid, ja álggahit ja čadahit fágalaš odastusaid sáme- ja/dahje eará eamiálbmotservodaga vuolggasajiin.

5. DOAVTTIRGRÁDAPROGRÁMMA VIIDODAT JA SISDOALLU

Prográmma lea normerejuvvon golmmajahkásaš (3) ollesáigge oahppun (180 oahppočuoggá = oč.) ja sisttisoallá 30 oahppočuoggá (oč.) oahppoasi ja 150 oahppočuoggá (oč.) dutkanoasi, mii loahpahunvo nákkáhallamiin.

Oahppoasi (30 oč.)

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprogramma geatnegahtton oahppoasi sisttisoallá 30 oahppočuoggá, mat juohkásit njealljin ovttaidahkan. Oahppaoasis leat golbma geatnegahtton kurssa mat leat buot kandidáhtaide nákkosgirjebarggu vuodđun. Oktasaš geatnegahtton oasit leat: 1) Dieđateoriija (SÁM 400), 2) Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja metodologiija (SÁM 401) ja 3) Akademalaš čállin sámegillii (SÁM 402). Dáid lassin kandidáhtta vällje unnimustá ovta dain geatnegahtton fágaspesiála kursain iežas fágasuorggi vuodul: 4) Sámegiela dutkama teorehtalaš ja geavatlaš perspektiivvat (SÁM 403), 5) Unnitálbmotgielaide guoski sociolingvisttalaš teoriijat ja metodat (SÁM 404), 6) Sámi nammadutkan oassin eamiálbmotonomastihkas (SÁM 405) ja 7) Sámi girjjálašvuodadutkan oassin eamiálbmot- ja unnitlogugirjjálašvuodas (SÁM 406). Váldoahpahunsiellan lea davvisámegiella, muhto oahpahun sáhtta maiddái leat eará gillii. Sámegiella lea dábálaččat oahppoosiid eksámengiellan. Dáid ovttagaid ulbmilin lea doarjut oppalaš dutkanoahpu ja hukset buori fágalaš ja dieđalaš vuodu nákkosgirjebargui.

Oahppoasi ovttagat leat ovdanbukton tabealla hámis. Oahppoasit SAM 400, 401 ja 402 leat geatnegahtton buohkaide. Oahppoasit SAM 403, 404, 405 ja 406 leat molssaevttolaš čiekŋudanoasit maid gaskkas PhD-studeanta vällje ovta čiekŋudanoasi:

Tabella: Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprogramma oahppooasi ovttadagat.

<i>Geatnegahtton oasis buohkaide</i>	<i>Molssaevttolaš čiekyudanoasis</i>
<i>SAM 400 Diedateoriija (5 oč.)</i>	<i>SAM 403 Sámegeiela dutkama teorehtalaš ja geavatlaš perspektiivvat (10 oč.)</i>
<i>SAM 401 Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja -metodologiija (10 oč.)</i>	<i>SAM 404 Unnitálbmotgeielaide guoski sosiolingvisttalaš teoriijat ja metodat (10 oč.)</i>
<i>SAM 402 Akademalaš čállin sámegillii (5 oč.)</i>	<i>SAM 405 Sámi nammadutkan oassin eamiálbmotonomastihkas (10 oč.)</i>
	<i>SAM 406 Sámi girjjálašvuodadutkan oassin eamiálbmot- ja unnitlogugirjjálašvuodas (10 oč.)</i>

Dutkanoassi (SÁM 407) (150 oč.)

Nákkosgirjebargu lea oahpuid guovddáš oassi. Nákkosgirji galgá leat iešheanalis dieđalaš bargu mii deavdá fágasuorgái guoski ehtalaš njuolggadusaid, doallá fágalaš dási, ja čuovvu metodaidda ja riikkaidgaskasaš gáibádusaid. Nákkosgirji ulbmilin lea lasihit ja ovddidit fágalaš dieđuid ja das vurdojuvvon alla dássi, nu ahte dan sáhtá almmustahttit fága dieđalaš girjjálašvuoda oassin. Nákkosgirji dahká 150 oahppočuoggá ja nákkosgirji guhkkodahkan ávžžuhuvvo 200–300 siiddu. Dábálaččat nákkosgirji čállojuvvon sámegillii.

Nákkosgirji sáhtá leat monografiija dahje mángga unnit barggu ovttastahttin (ng. artihkalanákkosgirji). Artihkalanákkosgirjiis galgá leat láidehuskapihtal, 3–5 seamma fáddái guoskevaš dieđalaš artihkkala ja dain ráhkaduvvon čoahkkáigeassokapihtal. Buot artihkkalat mat leat dohkkehuvvon almmustahttimii dahje leat almmustahttojuvvon, galget deavdit dieđalaš teavstta gáibádusaid, ja juohke ovttaskas artihkal galgá doallat sisttis ođđa bohtosiid ja oaidninčiegaid. Artihkalanákkosgirji galgá hukset oppalašvuoda ja dat galgá vástidit seamma dieđalaš dási go, mii lea monografiija dahjege nákkosgirjedutkamuša gáibádusain. Unnimustá golbma dain artihkkaliin galget leat dohkkehuvvon dahje almmustahttojuvvon dieđalaš áigečállagiin dahje čoakkáldagain, main lea dieđalaš fágaguoibmeárvvoštallanortnet (*referee*).

Ovttasbarggu oasis dohkkehuvvojit nákkosgirjái, juos doavttirkandidáhtta sáhtá duođaštit ja identifiseret daid iežas iešheanalis barggu boadusin. Juos čálalaš bargu lea dahkon ovttas eará čálliguin, galgá doavttirgrádakandidáhtta čuovvut daid mielčálliid norpmiid, mat leat fágabirrasiin almmolaččat dohkkehuvvon ja mat čuvvot riikkaidgaskasaš standárddaid. Juos nákkosgirji šaddá artihkkaliin, de dábálaččat kandidáhtta galgá leat vuosttasčállin unnimustá bealis artihkkaliin. Nákkosgirjái mas leat eambo go okta čállin, galgá biddjot sierra, vuolláičállojuvvon čilgehus, mii govvida kandidáhta buktaga juohke

ovttaskas barggu hárrái. Dárkilut mearrádušat mat gusket nákkosgirjebargui mearriduvvojit doavttirgráda láhkaásahusa 11. paragrafas.

Dutkanoasi loahppaárvoštallamii gullet logaldallan ja nákkáhallas nákkosgirjji vuodul. Buot dát oasis galget leat dohkkehuvvon ja árvoštallojuvvojit oahppanjoksosiid ektui. Árvoštallamii guoski dárkilut njuolggadusat leat mearriduvvon doavttirgrádaláhkaásahusa 12.–23. paragrafain.

6. OAHPPAN- JA OAHPAHUSVUOGIT

Oahppooasi oahppan- ja oahpahusvuohkin leat logaldallamat, oktagaslaš dahje joavkku njálmmálaš ovdanbuktimat ja ságastallamat seminárain, teavsttaid čállinhárjehusat, proseassačállinhárjehusat, čállosat ja artiikkalat ja interaktiivvalaš oahpahus- ja oahppanvuogit. Logaldallamat addet oppalaš gova fágaid iešvuodain ja ulbmiliin. Čállinhárjehusat ja njálmmálaš ovdanbuktimat hárjehit studeantta hábmet iežas jurdagiid, ákkastallat teoriijaid ja perspektiivvaid válljemiid ja suokkardallat heivvolaš doahpagiid. Bargovugiid bokte studeanttat galget hárjánit formuleret dieđalaš teavsttaid.

Nákkosgirjji bargovuogit válljejuvvojit doavttirgráda kandidáhta dutkanprošeavtta vuodul. Guovddáš bargovuohkin lea iehčanas bargu, mas kandidáhta háhká heivvolaš girjjálašvuoda, čohkke materiála dutkama ja analyserema várás. Kandidáhta oassálastá sihke áhahusa siskkáldas ja olggobeale logaldallamiidda ja kurssaide, mat leat heivvolaččat nákkosgirjebargui. Kandidáhtas vurdojuvvo ovttasbargu áhahusa eará doavttirgráda kandidáhtaiguin earet eará oktasaš semináraid ordnemis ja dutkanfáttáid ovdanbuktimis. Kandidáhtas vurdojuvvo aktiivvalaš searvan dutkanbirrasiid, maiddá riikkaidgaskasaš birrasiid, main sáhtá gaskkustit fágalaš bohtosiid ja mat erenoamážit čatnasit doavttirgráda bargui.

Dutkanbargobájit

Studeanttat servet unnimustá guktii lohkanbajis oktasaš doavttirgráda hasaid dutkanbargobájiide, main guorahallojuvvojit ja bagadallojuvvojit nákkosgirječállosat. Ulbmilin lea ovddidit nákkosgirjebarggu ja danin bargobájit seammás doibmet čuovvolahttinreaidun. Studeantta opponerejit guhtet guimmiideaset bargguid. Bagadallit leat mielde bargobájiin.

Jahkásaš doavttirgrádaseminárat

Dutkanbargobájiid lassin studeanttat galget jahkásaččat searvat áhahusa oktasaš, rabas doavttirgrádaseminárii. Seminára fállá studeanttaide, bagadalliide ja prográmma oahpaheddiide vejolašvuoda dieđalaš gulahallamii. Semináras studeanttat ovdanbuktet njálmmálaččat iežaset doavttirgráda dutkamušaid ja besset ságastallat iežaset ja mielstudeanttaid bargguid birra ja ožžot seammás bagadallama. Váldoulbmilin lea oahppat ovdanbuktit ja ságastallat iežas ja earáid dutkanfáttáid birra sámegilli. Semináraide sáhtá bovdet eamiálmot- ja váldoservodagaid giella- ja girjjálašvuodadutkiid. Ná čatnat ja nannet riikkaidgaskasaš oktavuodaid.

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprogámma studeanttat ávžžuhuvvojit searvat aktiivvalaččat sihke našunála ja riikkaidgaskasaš dutkanberrasiidda ja movttiidahttojit vuolgit lonohallanstudeantan unnimustá ovtta mánotbadjái, áinnas eamiálbmotguvlui. Progámma doarju maiddá fágalaš gaskkusteami, mii sisttisoallá dieđalaš almmuhemiid mat čatnasit doavttirgrádabargui.

7. OAHPPOOVTTADAGAI PLÁNAT

Progámma oahppo- ja dutkanosiid dárkilut plánat leat čuovvovaččat:

SÁM 400 Dieđateoriija

	<i>Sisdoallu</i>	<i>Čilgehus</i>
1	OAHPPOOVTTADAGA NAMMA	Dieđateoriija Theory of social sciences and humanities
2	OVDDASVÁSTI- DEADDJI	Servodatdieđagoahti
3	OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA	
	Oahppoovttadaga koda	SAM 400
	Dássi	Doavttirgrádadássi
	Viidodat	5 oahppočuoggá
	Oahpahušáigodat	Progámma vuosttas dahje nuppi oahppojagi áigge
	Oahppoovttadaga iešvuolta	Teorehtalaš
4	OAHPPOPROGÁMMA GULLEVAŠVUOHTA	a. Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprogámma geatnegahttojuvvon oassi ja b. Sáhtta leat eará doavttirgrádaprogámmaid dahje vuosttaslektorprogámmaid oassin
5	SISABEASSANGÁI- BÁDUSAT	Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádistudeanttat ja studeanttat, geain lea vástideaddji studerengelbbolašvuolta.
6	OAHPAHUSGIELLA	Dábalaččat lea sámegiella oahpahušgiellan.
7	SISDOALLU	Oahppu addá viiddis dieđuid ja áddejumi diehtagiid vuodđoságastallamiin ja dieđateorehtalaš vuolggasajiin ja geahčastagain earenoamážit servodat- ja humanisttalaš diehtagiin. Oahppu sisttisoallá guorahallamiid sihke oppalaš dieđateorehtalaš jurddašanmáliin ja ovttaskas fágaid vuodđustanságastallamiin.

8	OAHPPANJOKSOSAT	Oahpu maŋŋá studeanta - ipmirda ja máhtá guorahallat fágaid vuodustanválttisvuodaid ja dieđateorehtalaš vuolggasajiid ja geahčastagaid. - máhtá guorahallat beliid iežas doavttirgrádaprošeavttas vuodustanteorehtalaš ja dieđateorehtalaš ságastallamiid vuodul.
9	OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT	Kursii gullet logaldallamat, seminárat ja iehčanas čállinbargu. Ovdal vuosttas seminára juohke oasseváldi čállá 3–5-siidosaš (birrasii 1500 sáni) čálloša, mas guorahallá iežas doavttirdutkamuša vuodustanteorehtalaš ja dieđateorehtalaš beliid. Čálus guorahallo guovtti oktasaš semináras.
10	GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII	Gárvvistit čálloša ovdal vuosttas seminára ja čállinsemináraide searvan.
11	EKSÁMEN JA ÁRVVOŠTALLAN	Ruoktoeksámen, mii lea 3500 sáni guhkkošaš čálus. Čálloša sáhtá geavahit doavttirdutkamuša oassin. Bargu árvvoštallojuvvo oahppanjoksosiid ektui. Árvosátni: Ceavzán / Ii ceavzán
12	KVALITEHTA-SIHKKARASTIN	Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádhkii, ja makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.
13	LOHKANMEARRI	Loahpalaš lohkanmearri válljejuvvo dán listtus ja galgá leat sullii 300 siiddu. Studeanta sáhtá evttohit gursii heivvolaš girjjálašvuoda, mii ii leat lohkanmearis. Soahpamuša mielde evttohuvvon girjjálašvuohta sáhtá buhttet oasi dán lohkanmearis. Lohkanmearri ođastuvvo ja dohkkehuvvo dárbbu mielde.

LOHKANMEARRI

Rosenberg, Alex 2012: *Philosophy of Science: A Contemporary Introduction*. New York & London: Routledge.

Risjord, Mark 2014: *Philosophy of Social Science: A Contemporary Introduction*. New York & London: Routledge.

SÁM 401 Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja -metodologiija

	Sisdoallu	Čilgehus
1	OAHPPOOVTTADAGA NAMMA	Etihkka, eamiálbmotdiehtu ja -metodologiija Ethics, indigenous knowledge and methodology
2	OVDDASVÁSTI- DEADDJI	Gielladieđagoahti
3.	OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA	
	Oahppoovttadaga koda	SAM 401
	Dássi	Doavttirgráda
	Viidodat	10 oahppočuoggá
	Oahpahasáigodat	Prográmma vuosttas dahje nuppi oahppojagi áigge
	Oahppoovttadaga iešvuhta	Teorehtalaš
4.	OAHPPOPROGÁMMA GULLEVAŠVUOHTA	Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmma geatnegahttojuvvon oassin ja Eará doavttirgrádaprogrammaid dahje vuosttaslektorprogrammaid oassin
5	SISABEASSANGÁI- BÁDUSAT	Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádistudeanttat ja studeanttat, geain lea vástideaddji studerengelbbolašvuhta.
6	OAHPAHUSGIELLA	Dábálaččat lea sámegeiella oahpahasgiellan.
7	SISDOALLU	Oahppu fállá kandidáhtaide teorehtalaš geahčastaga, mainna lágiin eamiálbmotdiehtu leat čatnagasas kolonialisttalaš ja dekolonialisttalaš diskurssaide ja mo sámedutkan lea oassi dán konteavsttas. Oahpus guorahallojit eamiálbmotdutkanmiid guoski dutkanehtalaš ja -metodalaš gažaldagat govda, riikkaidgaskasaš perspektiivvas humanisttalaš ja servodatdiehtagiin. Oahpus suokkardallo eamiálbmogiid iežaset searvan dieđu buvttadeapmái ja dutkanmetodaid ovdánahttimii, ja mo dát leat nuppástuhtán dieđalaš paradigmaid.
8	OAHPPANJOKSOSAT	Oahpu maŋŋá kandidáhtta <ul style="list-style-type: none"> - bastá buohtastahttit eamiálbmotmetodologiija ja oarjemáilmmi dutkanárbevieruid ja dovdá daid erohusaid ja ovttalárganvuodaide - máhtta ságastallat teorehtalaš ja filosofalaš gažaldagain, mat gusket eamiálbmotmetodologiijaide ja etihkkii iežas fágasuorggis - máhtta kritihkalaččat guorahallat, makkár váikkuhus teoriija ja metoda válljemis lea dutkanfáttá guorahallamii - máhtta suokkardit eamiálbmotmetodologiija heivvolašvuoda iežas dutkanuorggi dutkamii ja teorehtalaš doahpagiid geavaheapmái

		- máhtttá iehčanassii plánet heivvolaš čuolmma esseija fáddán, mas guorahallá eamiálbmotdihtui, -metodologiijai ja/dahje dutkanetiikkii guoski teorehtalaš gažaldaga
9	OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT	Ovdabargu: artiikkala lohkan, iehčanas e-forum-oahppan. Logaldallamat, ságastallamat ja seminárat.
10	GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII	Ovdabarggu čadaheapmi. Studeanttain gáibiduvvo aktiivvalaš oassálastin logaldallamiidda ja semináraide.
11	EKSÁMEN JA ÁRVVOŠTALLAN	Čálus, man guhkkodat 10–12 siiddu ja mii guorahallá eamiálbmotdihtui, -metodologiijai ja/dahje dutkanetiikkii guoski teorehtalaš gažaldaga lohkanmeari vuodul. Árvosátni: Ceavzán / Ii ceavzán.
12	KVALITEHTA-SIHKKARASTIN	Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.
13	LOHKANMEARRI	Loahpalaš lohkanmearri välljejuvvo dán listtus ja galgá leat sullii 500 siiddu. Studeanta sáhtttá evttohit gursii heivvolaš girjjálašvuoda, mii ii leat lohkanmearis. Soahpamuša mielde evttohuvvon girjjálašvuodta sáhtttá buhttet oasi dán lohkanmearis. Lohkanmearri odastuvvo ja dohkkehuvvo dárbbu mielde.

LOHKANMEARRI

- Alver, Bente Gullveig & Fjell, Tove Ingebjørg & Øyen, Ørjar (doaimm.) 2007: *Research ethics in studies of culture and social life*. Helsinki: Academia Scientiarum Fennica.
- Battiste, Marie 2000: *Unfolding the Lessons of Colonization. – Marie Battiste (doaimm.), Reclaiming Indigenous Voices and Vision*. Vancouver: UCB-Press. XVI–XXX.
- Chilisa, Bagele 2012: *Indigenous Research Methodologies*. Los Angeles: SAGE Publications
- Cook-Lynn, Elisabeth 2008: *History, Myth, and Identity in the New Indian Story. – Norman K. Denzin, Yvonna S. Lincoln & Linda Tuhiwai Smith (doaimm.), Handbook of Critical and Indigenous Methodologies*. Los Angeles: Sage Publications. 329–346.
- Gaski, Harald 2013: *Indigenism and cosmopolitanism: A pan-Sami view of the Indigenous perspective in Sami culture and research. – AlterNative: An International Journal of Indigenous Scholarship* 2013; Volum 9 (2). 113–124.
- Guttorm, Gunvor 2010: *Árbediehtu, álgoálbmotdiehtu ja duodji. – Gunvor Guttorm, Duodjáriis duojárat. Duddjon ealiha duodjedigaštallama*. Kárášjohka: Davvi Girji. 45–70.
- Helander, Kaisa Rautio 2008: *Namat dan nammii. Sámi báikenamaid dáruiduhttin Várjjága guovllus Norgga uniovdnaáiggi loahpas*. Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla. Kapihtal 5, s. 96–108.
- Junka-Aikio, Laura 2014: *Can the Sámi speak Now? – Cultural Studies*. Volume 30, Issue 2, March 2016. 205-233. DOI:10.1080/09502386.2014.978803.
<http://www.tandfonline.co/loi/rcus20>.

- Jonsson, Åsa Nordin 2011: Ethical guidelines for documentation of árbediehtu, Sámi traditional knowledge. – *Dieđut. 1/2011*. Sámi allaskuvla. s. 97–125.
- Justice, Daniel Heath 2004: Seeing (and Reading) Red: Indian Outlaws in the Ivory Tower. – Devon Abbot Mihesuah & Angela Cavender Wilson (doaimm.), *Indigenizing the Academy. Transforming Scholarship and Empowering Communities*. University of Nebraska Press: Lincoln and London. 100–123.
- jogo** Kuokkanen, Rauna 2005: “Láhi and Attáldat”: The Philosophy of the Gift and Sami Education. – *Australian Journal of Indigenous Education* 34: 20–32.
- dahje**
- Kuokkanen, Rauna 2009: *Boaris dego eana. Eamiálbmogiid diehtu, filosofijat ja dutkan*. Karasjok: ČálliidLágádus. Kapihtal 6, s. 171–209.
- Oskal, Nils 2007: Muhtun diedafilosofalaš váttisvuodát vuodđudit earenoamáš álgoálbmotmetodologijja. – *Sámi diedalaš áigečála* 1–2/2007: 161–180.
- Porsanger, Jelena (2011): The Problematisation of the Dichotomy of Modernity and Tradition in Indigenous and Sami Contexts. - *Dieđut. 1/2011*. Sámi allaskuvla. 225–252.
- Pualani Louis, Renee 2007: Can You Hear us Now? Voices from the Margin: Using Indigenous Methodologies in Geographic Research. – *Geographical Research* 45 (2): 130–139.
- jogo** Smith, Graham Hingangaroa 2000: Maori Education: Revolution and Transformative Action. – *Canadian Journal of Native Education* 24 (1): 57–72.
- dahje**
- Smith, Graham Hingangaroa 2003: *Kaupapa Maori Theory: Theoretic Indigenous Transformation of Education & Schooling*. Kaupapa Maori Symposium. NZARE / AARE Joint Conference, Auckland, N.Z., December 2003.
<<http://publications.aare.edu.au/03pap/pih03342.pdf>>
- Smith, Linda Tuhiwai 1999: *Decolonizing Methodologies: Research and Indigenous Peoples*. London: Zed Books.

SÁM 402 Akademalaš čállin sámegillii

	<i>Sisdoallu</i>	<i>Čilgehus</i>
1	OAHPPOOVTTADAG A NAMMA	Akademalaš čállin sámegillii Academic writing in Sámi language
2	OVDDASVÁSTI- DEADDJI	Gielladieđagoahti
3	OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA	
	Oahppoovttadaga koda	SAM 402
	Dássi	Doavttirgrádadássi
	Viidodat	5 oahppočuoggá
	Oahpahasáigodat	Prográmma vuosttas dahje nuppi oahppojagi áigge
	Oahppoovttadaga iešvuohta	Teorehtalaš ja praktihkalaš
4	OAHPPOPROGÁMMA GULLEVAŠVUOHTA	a. Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádaprogámma geatnegahttojuvvon oassi ja b. Sáhtta leat eará doavttirgrádaprogámmaid dahje vuosttaslektorprogámmaid oassin
5	SISABEASSANGÁI- BÁDUSAT	Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádistudeanttat ja studeanttat, geain lea vástideaddji studerengelbbolašvuohta.
6	OAHPAHUSGIELLA	Dábálaččat lea sámegiella oahpahasgiellan.
7	SISDOALLU	Veahkehit ja movttiidahttit čállit nákkosgirjji sámegillii hárbhusaid ja bagadallama vehkiin. Oahpu vuodđun leat teakstateorijjat, argumenteren ja dieđalaš čállinšlájá árbevierut humanisttalaš dutkamis, ja studeanta oahpásmuvvá humanisttalaš dieđasuorggi artihkkaliid ja monografiijaid struktuvrraide. Studeanttat maiddái oahpásmuvvet dieđalaš publiserenvuogádahkii, teavsttaid stiila- ja sisdoallogáibádusaide ja formála iešvuođaide logaldallamiid, hárbhusaid ja lohkašvuođaid vehkiin. Dasa lassin čállinkursa oahpásnuhtta fágaterminologijja ráhkadeapmái. Oahpus suokkardallojit maiddái akademalaš sámegiela iešvuođat kontrastiiva ja gielladikšunperspektiivvas.
8	OAHPPANJOKSOSAT	Oahppoovttadaga maŋŋá studeanta - dovda dieđalaš čállima váldoprinsihpaid ja máhtta heivehit daid iežas čállimii - máhtta hábmet dutkančuolmma ja heivvolaš dutkanvuođu iežas čállinbargui - máhtta gávdnat ja heivvolaš girjjálašvuođa iežas dutkančuolmma vuodul - máhtta váldit vuostá veahki ja veahkehit mielstudeanttaid čállinproseassa áigge

		- máhtta argumenteret, ja čállit čielga, kohereantta ja logihkalaš, iežas fágasuorggi teavstta - máhtta ovddidit iežas fágasuorggi sámegeiel terminologiiija - máhtta guorahallat akademalaš sámegeiela iešvuodaid kontrastiiva ja gielladikšunperspektiivvas
9	OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT	Logaldallamat ja čállinseminárat. Oahppu sisttisoallá golbma čállin- ja suokkardallanseminára, main studeanta hárbhallá hábmet ja ráddjet dutkangažaldagaid, geavahit proseassačállinvuogi oktagaslaš dutkangažaldaga hábmemis ja teavsttaid ráhkadeamis. Čállinseminárat ordnejuvvojit progreshunnalaččat nákkosgirjji čállima sierra muttuin.
10	GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII	Studeantta searvá golmma geatnegahtton čállinseminárii.
11	EKSÁMEN JA ÁRVVOŠTALLAN	Máhppaeksámen, mii sisttisoallá golbma (3) seminárabarggu. Ovttaskas barggu guhkkodat lea 2–4 siiddu. Árvosátni: Ceavzán / Ii ceavzán.
12	KVALITEHTA- SIHKKARASTIN	Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodat ja geatnegasvuodat studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.
13	LOHKANMEARRI	Loahpalaš lohkanmearri válljejuvvo dán listtus ja galgá leat sullii 400 siiddu. Studeanta sáhtta evttohit gursii heivvolaš girjjálašvuoda, mii ii leat lohkanmearis. Soahpamuša mielde evttohuuvvon girjjálašvuodta sáhtta buhttet oasi dán lohkanmearis. Lohkanmearri odastuvvo ja dohkkehuvvo dárbbu mielde.

LOHKANMEARRI

Björk, Lennart & Räisänen, Christine 1997: Research Papers in the Humanities:

Linguistics. – Lennart Björk & Christine Räisänen, *Academic Writing*. Lund: Studentlitteratur. 271–298.

Herzberg, Frøydis 2000: Å få forskeren i tale. Artikkellnledning som retorisk strategi.

– Øivin Andersen, Kjersti Fløttum & Torodd Kinn (doaimm.), *Menneske, språk og felleskap*. Oslo: Novus. 87–106.

Studeanta vállje ovttá dán njealji lohkanmuša gaskkas:

jogo Alley, Michael 1996: *The Craft of Scientific Writing*. 3rd edition. New York: Springer-Verlag.

dahje

Brodersen, Randi Bendikte & Bråten, Frederik Jebsen & Reiersgaard, Anders & Slethei, Kolbjørn & Ågotnes, Knut 2007: *Tekstens autoritet. Tekstanalyse og skrivning i akademia*. Oslo: Universitetsforlag.

dahje

Kinnunen, Merja & Löytty, Olli (doaimm.) 2002: *Tieteellinen kirjoittaminen*. Tampere: Tammer-Paino.

dahje

Strannegård, Lars (doaimm.) 2003: *Avhandlingen. Om att formas till forskare*. Lund: Studentlitteratur.

SÁM 403 Sámegeiela dutkama teorehtalaš ja geavatlaš perspektiivvat

	Sisdoallu	Čilgehus
1	OAHPPOOVTTADAG A NAMMA	Sámegeiela dutkama teorehtalaš ja geavatlaš perspektiivvat Perspectives in Sámi linguistics
2	OVDDASVÁSTI- DEADDJI	Gielladieđagoahti
3.	OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA	
	Oahppoovttadaga koda	SAM 403
	Dássi	Doavttirgráda
	Viidodat	10 oahppočuoggá
	Oahpahasáigodat	Prográmma vuosttas dahje nuppi oahppojagi áigge
	Oahppoovttadaga iešvuohta	Teorehtalaš ja geavatlaš
4.	OAHPPOPROGÁMMA GULLEVAŠVUOHTA	Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádaprogramma geatnegahttojuvvon oassin ja Eará doavttirgrádaprogrammaid dahje vuosttaslektorprogrammaid oassin
5	SISABEASSANGÁI- BÁDUSAT	Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádstudeanttat ja studeanttat, geain lea vástideaddji studerengelbbolašvuohta. Vurdojuvvo ahte studeanta máhtta lohkat suomagiela ja duiskagiela.
6	OAHPAHUSGIELLA	Dábálaččat lea sámegeiella oahpahasgiellan.
7	SISDOALLU	Oahppu addá doavttirgrádstudenttaide viiddis dieđuid ja áddejumi sámegeiela dálá dutkama varraseamos dutkamiid teoriijain, metodain ja ulbmiliin. Sámegeiela varraseamos dutkamiid bohtosat ja daid mearkkašupmi čilgejuvvojit ja dárkkistuvvojit kritihkalaččat. Ulbmilin lea dievasmahttit kandidáhta dieđuid ja áddejumi välljejuvvon suorggis dahje fáttás sámegeiela gielladutkamis. Oahppu fállá kandidáhtaide teorehtalaš ja geavatlaš geahččanguovlluid sámegeiela dutkama historjái, otná dillái ja boahpteáiggi hástalusaide ja vejolašvuođaide. Oahppoovttadaga sisdoallun leat <ul style="list-style-type: none"> • sámegeiella ja giela iešvuođat dutkanfáddán • sámegeiela varraseamos dutkamiid teoriija- ja metodavuoddu ja bohtosat • sámegeiella guoskevaš gielladutkama earenoamáš dárbbut ja hástalusat • sámegeiela dutkama sajádat eará gielaide joavkkus • sámegeiela dutkama viidát mearkkašupmi oppalaš gielladiehtagii ja sámi servodahkii.
8	OAHPPANJOKSOSAT	Oahpu maŋná kandidáhtta - dovda sámegeiela dutkama, dan duogážiid ja bohtosiid váldolinnjaid

		<ul style="list-style-type: none"> - lea oahpásmuvvan iežas ja earáid dutkanfáttáide välljejuvvon alladásat gielladutkanbargguid bokte - lea háhkan čiekŋalis áddejumi bargguid teorijja- ja metodavuođuin - máhtta árvvoštallat sámegeiela dutkama bohtosiid kritihkalaččat ja čilget daid čálalaččat sámegillii - dovdá ja ádde sámegeiela dutkama sajádaga eará gielaide joavkkus ja dutkama mearkkašumi dábálaš gielladiehtagii - dovdá gielladutkama dábálaš dutkanmetodaid ja áitojuvvon unnitlogu gielaide guoskevaš dutkama geavatlaš hástalusaid ja earenoamáš ulbmiliid eandaliige giela ealáskahttima ektui - máhtta ságastallat teorehtalaš ja praktihkalaš gažaldagain, mat gusket sámegeiela dutkamii - dovdá guovddáš diehtogálduid ja máhtta oheat lassedieđuid ja välljet heivvolaš girjjálašvuođa nákkosgirjji čállimii.
9	OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT	Logaldallamat, ságastallamat ja artihkalseminára lohkkjuvvon teavsttaid vuođu.
10	GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII	3–5 siiddu semináračáluš ráddjejuvvon fáttá birra.
11	EKSÁMEN JA ÁRVVOŠTALLAN	Artihkal (12–16 siiddu dahjege 4500–5500 sáni) mas gieđahallojuvvojit ja árvvoštallojuvvojit välljejuvvon barggu(id) teorijjavuođu ja metodat, daid bohtosat ja daid mearkkašumi sámegeiela dutkamii. Bargu sáhtta välljejuvot nu ahte heive doavttirgrádabarggu oassin. Árvosátni: Ceavzán / Ii ceavzán.
12	KVALITEHTA-SIHKKARASTIN	Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuođat ja geatnegasvuođat studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.
13	LOHKANMEARRI	Loahpalaš lohkanmearri välljejuvvo dán listtus ja galgá leat sullii 500 siiddu. Studeanta sáhtta evttohit gursii heivvolaš girjjálašvuođa, mii ii leat lohkanmearis. Soahpamuša mielde evttohuvvon girjjálašvuohta sáhtta buhttet oasi dán lohkanmearis. Lohkanmearri ođastuvvo ja dohkkehuvvo dárbbu mielde.

LOHKANMEARRI

- Aikio, Ante 2009: *The Saami loanwords in Finnish and Karelian*. Unpublished dissertation, University of Oulu. <<http://cc.oulu.fi/~anaikio/slw.pdf>>
- Luobbal Sámmol Sámmol Ánte (Ante Aikio) 2012: An essay on Saami ethnolinguistic prehistory. – Riho Grünthal & Petri Kallio (doimm.), *A Linguistic Map of Prehistoric Northern Europe*. Helsinki: Finno-Ugrian Society. 63–117.
- Eira, Inger Marie Gaup 2012: *Muohttaga jávohis giella. The Silent Language of Snow*. Tromsø: Universitetet i Tromsø.
- Feist, Timothy 2011: *A Grammar of Skolt Saami*. Unpublished dissertation, University of Manchester. <<https://www.escholar.manchester.ac.uk/uk-ac-man-scw:123128>>
- Helander, Nils Øivind 2001: *Ii das šat murrii iige báktái. Davvisámegiela illatiivva geavaheapmi*. Guovdageaidnu: Sámi Instituhtta.
- Kuoljok, Susanna Angéus 1997: *Nominalavledningar på -ahka i lulesamiskan*. Uppsala: Uppsala universitet.
- Magga, Ole Henrik 1986: *Studier i samisk infinitivsyntaks. Del 1. Infinitivsetning. Akkusativ og infinitiv*. Guovdageaidnu: Sámi instituhtta.
- Magga, Ole Henrik & Magga, Lajla Mattsson 2012: *Sørsamisk grammatikk*. Davvi Girji.
- Nielsen, Konrad 1926: *Lærebok i lappisk. I. Grammatikk. Lydlære, formlære, orddannelseslære og syntaks samt tillegg*. Oslo: A.W. Brøggers boktrykkeris forlag.
- Sammallahti, Pekka 2005: *Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii*. Kárášjohka: Davvi Girji.
- Sammallahti, Pekka 1998: *The Saami languages. An introduction*. Kárášjohka: Davvi Girji.
- Toivonen, Ida & Nelson, Diane (doimm.) 2007: *Saami linguistics*. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
- Wilbur, Joshua 2013: *A corpus-based grammar of spoken Pite Saami*. Unpublished dissertation, Christian-Albrechts-Universität zu Kiel. <<http://www.skandinavistik.uni-freiburg.de/institut/mitarbeiter/wilbur>>
- Ylikoski, Jussi 2009: *Non-finites in North Saami*. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.

SÁM 404 Unnitálbmotgielaide guoski sosiolingvisttalaš teorijjat ja metodat

	<i>Sisdoallu</i>	<i>Čilgehus</i>
1	OAHPPOOVTTADAG A NAMMA	Unnitálbmotgielaide guoski sosiolingvisttalaš teorijjat ja metodat Sociolinguistic theories and methods (DÁSA RIVTTES EDGELASGIELAT NAMMA)
2	OVDDASVÁSTI- DEADDJI	Gielladieđagoahti
3.	OPPALAŠ DIEDUT OAHPU BIRRA	
	Oahppoovttadaga koda	SAM 404
	Dássi	Doavttirgrádadássi
	Viidodat	10 oahppočuoggá
	Oahpahušáigodat	Prográmma vuosttas dahje nuppi oahppojagi áigge
	Oahppoovttadaga iešvuohta	Teorehtalaš
4.	OAHPPOPROGÁM- MA GULLEVAŠVUOHTA	a. Sámegiela ja sámii girjjálašvuođa doavttirgrádaprográmma geatnegahttojuvvon oassi ja b. Sáhtá leat eará doavttirgrádaprogrammaid dahje vuosttaslektorprogrammaid oassin
5	SISABEASSANGÁI- BÁDUSAT	Sámegiela ja sámii girjjálašvuođa doavttirgrádstudeanttat ja studeanttat, geain lea vástideaddji studerengelbbolašvuohta.
6	OAHPAHUSGIELLA	Sámegiella lea váldooahpahušgiellan.
7	SISDOALLU	Fága sisttisoallá iešguđetlágan sosiolingvisttalaš teorijjaid gielalaš variašuvnna birra, ea. teorijjaid mat čilgejit gielaid olgguldas fáktoriid vuodul mat leat ovdamearkan servodatstruktuorra, historjjálaš dilálašvuođat, geografiija, kommunikašuvnna, giellageavaheaddji sosiála gullelašvuohta, sohkabealli ja ahki. Fága sisttisoallá maid iešguđetlágan kvalitatiivvalaš ja kvantitatiivvalaš lahkonanvugiid. Sámegielat rávesolbmot leat measta álo guovttegielagat dahje mánngagielagat. Danin leat teorijjat mánngagielalašvuođa birra ja giellakontávttá birra dehálaččat kurssas. Konkrehta sisdoallu kurssas ii dárbaš leat juste seamma juohke háve, muhto lea dehálaš ahte empiriija váldo iešguđetlágan sámii servodagain, ja kursa deattuha sámii gielaid giellasosiála rámmaid.
8	OAHPPANJOKSOSAT	Oahpu maŋŋá studeanttas

		<ul style="list-style-type: none"> - studeanttas leat vuđolaš dieđut sámi giellaservvodagaid dála diliid birra - studeanttas leat vuđolaš dieđut sámi giellaservvodagaid historjjálaš ovdáneami birra - studeanta galgá dovdat daid hástalusaid mat leat unnitloguservvodagain - studeanta máhtta guorahallat gielladiliid riikkaidgaskasaš perspektiivvas - studeanta máhtta buohtastahttit sámi giellaservvodaga diliid ja máilmmi eará giellaservvodagaid diliide.
	OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT	Logaldallamat, seminárat,interaktiiva oahpamusvuogit
10	GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII	Studeanta ferte aktiivvalaččat váldit oasi olles kurssas, buktit ovdan bargguid ja váldit oasi fágalaš ságastallamiin.
11	EKSÁMEN JA ÁRVVOŠTALLAN	Gáibiduvvo kursaoasseváldin ja dohkkehuvvon fágalaš ovdanbuktin. Ovdabuktin sáhtta leat kurssas dahje konferánsain. Go kursa nohká ferte studeantta addit čálalaš veršuvnna ovdanbuktimis dohkkeheapmái. Árvosátni: Ceavzán / Ii ceavzán..
12	KVALITEHTA-SIHKKARASTIN	Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.
13	LOHKANMEARRI	Loahpalaš lohkanmearri välljejuvvo dán listtus ja galgá leat sullii 700 siiddu. Studeanta sáhtta evttohit gursii heivvolaš girjjálašvuoda, mii ii leat lohkanmearis. Soahpamuša mielde evttohuvvon girjjálašvuoha sáhtta buhttet oasi dán lohkanmearis. Lohkanmearri ođastuvvo ja dohkkehuvvo dárbbu mielde.

LOHKANMEARRI

- Boyd, Sally & Gadelii, Karl Erland 1999: Vem tillhör talgemenskapen? Om jiddisch i Sverige. –Kenneth Hyltenstam (doaimm.), *Sveriges sju inhemska språk – ett minoritetsspråksperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 299–328.
- Ehala, Martin 2007: Empirical Evaluation of a Mathematical Model of Ethnolinguistic Vitality: The Case of Võro. – *Journal of Multilingual and Multicultural Development* 28 (6): 427–444.
- Ehala, Martin 2009: An evaluation matrix for ethno-linguistic vitality. – Susanna Pertot, Tom Priestly & Colin Williams (doaimm.), *Rights, Promotion and Integration Issues for Minority Languages in Europe*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. 123–137.
- Fishman, Joshua A. 1991: *Reversing Language Shift. Theoretical and Empirical Foundation of Assistance to Threatened Languages*. Clevedon: Multilingual Matters. Kapihttalat 1–10 ja 14, s. 1–336, 381–420.
- Huss, Leena 1999: *Reversing Language Shift in the Far North. Linguistic Revitalization in Northern Scandinavia and Finland*. Uppsala: Uppsala University.

- Huss Leena & Lindgren, Anna-Riitta 2011: Introduction: Defining language emancipation. – *International Journal of the Sociology of Language* 209: 1–16.
- Hyltenstam, Kenneth & Stroud, Christopher & Svonni, Mikael 1999: Språkbyte, språkbevarande, revitalisering. Samiskans ställning i svenska Sápmi. – Kenneth Hyltenstam (doimm.), *Sveriges sju inhemska språk – ett minoritetsspråkperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 41–97.
- Jansson, Annika 2005: *Sami Language at Home and at School*. Uppsala: Uppsala University. Kapihttalat 1–3, s. 15–56.
- Magga, Ole Henrik 2000: Mii mearrida ealáska go vai jápmá go okta giella? Sámegiella ovdamearkan. – *Sámediggi 2000: Sámegiella dilli skuvllas ja lagasservodagas. Konferánsa Leavnnjas 28.–29.11.2000*. Kárášjohka. 7–17.
- Rasmussen, Torkel & Nolan, John Shaun 2011: Reclaiming Sámi languages: Indigenous language emancipation from East to West. – *International Journal of the Sociology of Language* 209: 35–56.
- Todal, Jon 2007: Språkleg vitalisering. Faktorar som vi ikkje skriv om. – Tove Bull, Jurij Kusmenko & Michael Rießler (doimm.), *Språk og språkforhold i Sápmi*. Berlin: Nordeuropa-Institut der Humboldt Universität. 201–210.
- Todal, Jon 2008: Når er eit språk forsvunne? Kritiske merknadar til språkdødmetaforen. – Lars-Gunnar Larsson & Torbjörn Söder (doimm.), *Váimmus čiegan sániid / I hjärtat gömmer jag orden*. Uppsala: Uppsala universitet. 124–130.
- UNESCO 2003: *Language Vitality and Endangerment. UNESCO Ad Hoc Group on Endangered Languages. Document submitted to the International Expert Meeting on UNESCO Programme Safeguarding of Endangered Languages. Paris, 10–12 March 2003*. <<http://www.unesco.org/culture/ich/doc/src/00120-EN.pdf>>

SÁM 405 Sámi nammadutkan oassin eamiálbmotonomastihkas

	<i>Sisdoallu</i>	<i>Čilgehus</i>
1	OAHPPOOVTTADA GA NAMMA	Sámi nammadutkan oassin eamiálbmotonomastihkas Sámi onomastics as part of Indigenous onomastics
2	OVDDASVÁSTI- DEADDJI	Gielladieđagohti
3.	OPPALAŠ DIEDUT OAHPU BIRRA	
	Oahppoovttadaga koda	SAM 405
	Dássi	Doavttirgrádadási oahppu
	Viidodat	10 oahppočuoggá/ 10 ECTS credits
	Oahpahasáigodat	Prográmma vuosttaš ja/dahje nuppi oahppojagi áigge
	Oahppoovttadaga iešvuohta	Teorehtalaš
4.	OAHPPOPROGÁM- MA GULLEVAŠVUOHT A	a. Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádaprogámma geatnegahttojuvvon oasi váljagursa, jus vällje doavttirgrádadutkamuššii nammafágalaš fáttá ja b. Sáhtta leat eará doavttirgrádaprogámmaid dahje vuostaslektorprogámmaid oassin
5	SISABEASSANGÁI- BÁDUSAT	Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádistudeanttat ja studeanttat, geain lea vástideaddji studerengelbbolašvuohta.
6	OAHPAHUSGIELLA	Sámegeiella lea váldoahpahasgiellan.
7	SISDOALLU	Oahpus guorahallojuvvojit sámegeiela nammafága lingvisttalaš teoriijat ja metodihkka. Dasa lassin suokkarduvvo, mo sámi nammafágii sáhtta ovtastit fágaidrasttideaddji perspektiivaid. Oahpus biddjo deaddu erenoamážit toponymijai. Sámi nammafága sajádat eamiálbmotonomastihkas deattuhuvvo komparatiiva perspektiivvas. Oahpus guorahallat sámi ja eará eamiálbmogiid nammagearddi njálmmálaš árbevieru ja virggálaš anu iešvuođaid diakronalaččat ja synkronalaččat. Sihke nammahistorjjá, koloniála nammadanproseassat ja eamiálbmogiid dálá dekoloniserenproseassat suokkarduvvojit nammafágalaš ja fágaidrasttideaddji perspektiivvas.
8	OAHPPANJOKSOSA T	Oahppoovttadaga maŋná studeanta: <ul style="list-style-type: none"> - dovdá sámi ja eamiálbmotonomastihka metodologiija ja dan oktavuodaid onomastihka váldolinnjáide ja eará relevánta fágasurggiide - dovdá sámi servodagaid nammadili sihke historjjálaččat ja dálááiggis ja máhtta buohtastahttit dan eará eamiálbmogiid toponymalaš dillái

		<ul style="list-style-type: none"> - dovdá toponymalaš kolonialismma vugiid ja toponymalaš dekoloniserenproseassaid - máhtta ságastallat onomastihka teoriijain ja máhtta iešheanalaččat hábmet nammafágalaš dutkanbargguid - máhtta dárbbu mielde ovttaštit onomastihka metodaidda fágaidrasttideaddji dutkanvugiide - máhtta ohcát relevánta fágalaš lassiedieđuid veahkkinn iežas dutkamii
	OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT	Logaldallamat, bargoseminára, oktagaslaš ja oktasaš interaktiiva gulahallan
10	GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII	Studeanta searvá sihke logaldallamiidda ja bargosemináraide.
11	EKSÁMEN JA ÁRVVOŠTALLAN	Studeanta čállá 10–13-siidosaš semináračálloša nammafágalaš fáttás, mas vuolggasadjin lea oahpahus, lohkanmearri, eará relevánta girjjálaš ja/dahje empiralaš materiála. Čálloša giella lea dábbalaččat sámegealla. Bargu ovdanbuktojuvvo ja guorahallojuvvo bargosemináras. Juohke studeanta searvá maiddái fágalaččat kommenteret unnimusat ovttá mielstudeantta nammafágalaš seminárabarggu. Barggut árvvoštallojuvvojit: ceavzán /ii ceavzán.
12	KVALITEHTA-SIHKKARASTIN	Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádaččat, ja makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvusaid kvalitehta.
13	LOHKANMEARRI	Loahpalaš lohkanmearri válljejuvvo dán listtus ja galgá leat sullii 600 siiddu. Studeanta sáhtta evttohit eará heivvolaš girjjálašvuoda, mii ii leat lohkanmearis. Soahpamuša mielde evttohuvvon girjjálašvuoda sáhtta buhttet oasi dán lohkanmearis. Lohkanmearri ođastuvvo ja dohkkejuvvo dárbbu mielde.

LOHKANMEARRI

Aikio, Ante 2007: The study of Saami substrate toponyms in Finland. – *Onomastica Uralica* 4: 159–197.

Aikio, Samuli 1992: Samiska släktnamn från 1600- og 1700-talen. – *Studia Anthroponymica Scandinavica* 10: 55–76.

jogo Ainiala, Terhi & Saarelma, Minna & Sjöblom, Paula 2008: *Nimistöntutkimuksen perusteet*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

dahje

Ainiala, Terhi & Saarelma, Minna & Sjöblom, Paula 2012: *Names in Focus*. Helsinki: Finnish Literature Society.

Berg, Lawrence & Vuolteenaho, Jani 2009: *Critical Toponymies. The Contested Politics of Place Naming*. Surrey: Ashgate.

Carter, Lyn 2011: The Big ‘H’: Naming and Claiming Landscapes. – Jacinta Ruru, Janet Stephenson & Mick Abbott (doaimm.), *Making Our place. Exploring Land-use Tensions in Aotearoa New Zealand*. Dunedin: Otago University Press. 57–69, 220–222.

- Gorter, Durk & Marten, Heiko F. & Van Mensel, Luk 2012: *Minority Languages in the Linguistic Landscape*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Harley, J. B. 2001: *The New Nature of Maps. Essays in the History of Cartography*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Helander, Kaisa Rautio 2013: Samiske navn i Norge. – Gulbrand Alhaug & Aud-Kirsti Pedersen (doaimm.), *Med namn i famn. Namn i det fleirspråklege Noreg*. Universitetet i Tromsø. Boahtimin, 30 siiddu.
- Helander, Kaisa Rautio 2011: Sámi báikenamat, válldi relašuvnnat ja representašuvdna. – *Sámi dieđalaš áigečála* 1/2011: 19–41.
- Helander, Kaisa Rautio 2008: *Namat dan nammii. Sámi báikenamaid dáruiduhttin Várjjága guovllus Norgga uniovdnaáiggi loahpas*. Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla.
- Jordan, Peter 2009: Place names as ingredients of space-related identity. – *Wiener Schriften zur Geographie und Kartographie* 18: 33–39.
- Koch, Harold & Hercus, Luise 2009: *Aboriginal Placenames. Naming and Re-naming the Australian Landscape*. Canberra: ANU E Press and Aboriginal History Incorporated.
- Shohamy, Elana & Gorter, Durk 2009: *Linguistic Landscapes. Expanding the Scenery*. New York & London: Routledge.
- van Langendonck, Willy 2007: *Theory and Typology of Proper Names*. Berlin: Mouton de Gruyter.

SÁM 406 Sámi girjjálašvuodadutkan oassin eamiálbmot- ja unnitlogugirjjálašvuodas

	<i>Sisdoallu</i>	<i>Čilgehus</i>
1	FÁGA NAMMA	Sámi girjjálašvuodadutkan oassin eamiálbmot- ja unnitlogugirjjálašvuodas Sámi literature studies as part of Indigenous and minority literature
2	OVDDASVÁSTI-DEADDJI	Gielladiedaġoahti
3.	OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA	
	Fága/oahppoovttadaga koda	SAM 406
	Man dási oahppu	Doavttirgrádadási
	Galle čuoggá	10 oahppočuoggá
	Oahpahasáigodat	Prográmma vuosttas dahje nuppi oahppojagi áigge
	Oahppoovttadaga iešvuohta	Teorehtalaš
4.	OAHPPOPROGÁMMA GULLEVAŠVUOHTA	Sámeġiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádaprogámma geatnegahttojuvvon oassi, juos vállje girjjálašvuođa doavttirgrádasuorggi ja Eará doavttirgrádaprogámmaid dahje vuosttaslektorprogámmaid oassin
5	SISAVÁLDINGÁI-BÁDUSAT	Sámeġiela ja sámi girjjálašvuođa doavttirgrádstudeanttat ja studeanttat, gain lea vástideaddji studerengelbbolašvuohta.
6	OAHPAHUSGIELLA	Dábálaččat lea sámeġiella oahpahasġiellan, muhto oassi oahpahasas sáhtá leat engelasġillii dahje skandinávalaš ġielaide.
7	SISDOALLU	Oahppu fállá kandidáhtaide teorehtalaš geahčastaga, mainna láġiin eamiálbmot- ja unnitlogugirjjálašvuođa teoriija- ja metodologiijahuksema duogáš ja dálá dilli leat čatnagasas koloniála ja dekoloniála diskurssaide ja mo sámi girjjálašvuohta lea oassi dán konteavsttas. Oahpus suokkardallo eamiálbmotgirjjálašvuođa dutkan riikkaidgaskasaš ja sámi vuolggasajiin. Kurssas guorahallojit maidái metodologalaš ġažaldagat, mat čuvvot perspektiiva- ja teoriijaválljemiid.
8	OAHPPANJOKSOSAT	Oahppoovttadaga manġá kandidáhtta <ul style="list-style-type: none"> - máhtá sáġastallat teorehtalaš ja filosofalaš ġažaldagain, mat gusket sámi- ja eará eamiálbmotgirjjálašvuhtii - máhtá suokkardit sámi- ja eamiálbmotgirjjálašvuodadutkama teorehtalaš vuolggasajiid - máhtá kritihkalaččat guorahallat, makkár váikkuhus teoriija ja metoda válljemis lea dutkanobjeavtta guorahallamii - movttiidahtto iehčanasat heivehit dutkamii eamiálbmot- ja unnitloguperspektiivva ja teorehtalaš doahpajiid ja - máhtá iehčanasat válljet heivvolaš lasseġirjjálašvuođa esseija čállimii oahpu áigge guorahallon teorehtalaš lahkonaŋvugiid vuodul

9	OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT	Logaldallamat, ságastallamat, seminárat ja e-forum-bargobádji.
10	GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII	Studeanta searvá logaldallamiidda, semináraide (3) ja e-forumii, main guorahallojuvvojit lohkanmeari fáttát.
11	EKSÁMEN JA ÁRVVOŠTALLAN	Čálus, mas studeanta guorahallá eamiálbmotgirjjálašvuoda teorehtalaš ja metodalaš čuoimmaid lohkanmeari ja iehčanassii välljen lassegirjjálašvuoda vuodul. Guhkkodat 10–12 siiddu. Árvosátni: Ceavzán / Ii ceavzán.
12	KVALITEHTA SIHKKARASTIN	Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.
13	LOHKANMEARRI	Loahpalaš lohkanmeari välljejuvvo dán listtus ja galgá leat sullii 700 siiddu. Studeanta sáhtta evttohit gursii heivvolaš girjjálašvuoda, mii ii leat lohkanmearis. Soahpamuša mielde evttohuvvon girjjálašvuoda sáhtta buhttet oasi dán lohkanmearis. Lohkanmeari ođastuvvo ja dohkkehuvvo dárbbu mielde.

LOHKANMEARRI

- Ahvenjärvi, Kaisa 2015: Reindeer Revisited: Traditional Sámi Features in Contemporary Sámi Poetry. – Ann-Sofie Lönngren, & Heidi Grönstrand & Heede, Dag & Anne Heith (doaimm.), *Rethinking National Literatures and the Literary Canon in Scandinavia*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing. 104–129.
- Ashcroft, Bill & Griffiths, Gareth & Tiffin, Helen 1994 (1989): *The Empire Writes Back. Theory and Practice in Post-Colonial Literatures*. London: Routledge.
- Boehmer, Elleke 2005: Postcolonialism. – Patricia Waugh (doaimm.), *Literary Theory and Criticism: An Oxford Guide*. Oxford: Oxford University Press. 340–361.
- Chamberlin, J. Edward 2000: From Hand to Mouth: The Post-Colonial Politics of Oral and Written Traditions. – Marie Battiste (doaimm.), *Reclaiming Indigenous Voice and Vision*. Vancouver: University of British Columbia Press. 124–141.
- Domokos, Johanna 2010: The Mythomoteur of Sami Literature. – Else Mundal & Håkan Rydving (doaimm.), *Samer som ”de andra”, samer om ”de andra”. Identitet och etnicitet i nordiska kulturmöten*. Umeå: Umeå universitet. 79–88.
- Gaski, Harald 2015: Looking Both Ways: Future and Tradition in Nils-Aslak Valkeapää's Poetry. – Kathryn W. Shanley & Bjorg Evjen (doaimm.), *Mapping Indigenous Presence. North Scandinavian and North American Perspectives*. University of Arizona Press. 250 - 278
- Hirvonen, Vuokko 2007: Máttaráhkká's granddaughters. The History of Sámi Women Writers. – Päivi Lappalainen & Lea Rojola (doaimm.), *Women's Voices. Female Authors and Feminist Criticism in the Finnish Literary Tradition*. Helsinki: Finnish Literature Society. 159–179.

- Kontio, Riitta 2013: Ethnopolitics and women's history as reflected in popular literature. Bente Pedersen's Raija, a history and life in the North Calotte. – Seija Keskitalo, Päivi Naskali Foley & Pälvi Rantala (doaimm.), *Northern Insights. Feminist Inquiries into Politics of Place, Knowledge and Agency*. 201–230.
- Kuokkanen, Rauna 2007: Myths and Realities of Sami Women: A Postcolonial Feminist Analysis for the Decolonization and Transformation of Sami Society. – Joyce Green (doaimm.), *Making Space for Aboriginal Feminism*. Halifax, N.S.: Fernwood Books. 72-92
- jogo** Mohanty, Chandra Talpade 2006: *Feminism Utan Gränser: Avkoloniserad Teori, Praktiserad Solidaritet*. Stockholm: Tankekraftförlag.
- dahje**
- Mohanty, Chandra Talpade 2003: *Feminism without Borders: Decolonizing Theory, Practicing Solidarity*. Durham: Duke University Press.
- Ngũgĩ wa, Thiong'o 1986: *Decolonising the Mind: The Politics of Language in African Literature*. London: James Currey.
- Viinikka-Kallinen, Anitta 2010: While the wings grow – Finnic minorities writing their existence onto the world map. – Helena Sulkala & Harri Mantila (doaimm.), *Planning a New Standard Language: Finnic Minority Languages Meet the New Millennium*. Helsinki: Finnish Literature Society. 147–177.

SÁM 407 Dutkanoassi

	<i>Sisdoallu</i>	<i>Čilgehus</i>
1	OAHPPOOVTTADAG A NAMMA	Dutkanoassi Research part
2	OVDDASVÁSTI- DEADDJI	Gielladiedágoahti
3	OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA	
	Oahppoovttadaga koda	SAM 407
	Dássi	Doavttirgrádadássi
	Viidodat	150 oahppočuoggá
	Oahpahasáigodat	3 jagi
	Oahppoovttadaga iešvuhta	Teorehtalaš ja praktihkalaš
4	OAHPPOPROGÁMMA GULLEVAŠVUOHT	Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádaprogámma
5	SISABEASSANGÁI- BÁDUSAT	Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda doavttirgrádastudeanttat ja studeanttat, geain lea vástideaddji studerengelbbolašvuhta.
6	ČÁLLINGIELLA	Dábálaččat lea sámegiella čállingiellan.
7	SISDOALLU	<p>Nákkosgirjebargu lea oahpuid guovddáš oassi. Nákkosgirji galgá leat iešheanalis, dieđalaš bargu mii deavdá fágasuorgái guoski ehtalaš njuolggadusaid, fágalaš dási, metodaidda ja riikkaidgaskasaš gáibádusaid. Nákkosgirji ulbmilin lea lasihit ja ovddidit fágalaš dieđuid ja das vurdojuvvo alla dássi, nu ahte dan sáhtá almmustahttit fága dieđalaš girjjálašvuoda oassin. Nákkosgirji dahká 150 oahppočuoggá ja nákkosgirji guhkkodahkan ávžžuhuvvo 200–300 siiddu. Nákkosgirji čállojuvvo dábálaččat sámegillii.</p> <p>Nákkosgirji sáhtá leat monografiija dahje máŋgga unnit barggu ovttahttin (ng. artihkálnákkosgirji). Artihkálnákkosgirjis galgá leat láidehuskapihtal, 3–5 seamma fáddái guoskevaš dieđalaš artihkkala ja dain ráhkaduvvon čoahkkáigeassokapihtal. Buot artihkkalat mat leat dohkkehuvvon almmustahttimii dahje leat almmustahttojuvvon, galget deavdit dieđalaš teavstta gáibádusaid, ja juohke ovttaskas artihkal galgá doallat sisttis ođdalágan bohtosiid ja oaidninčiegaid. Artihkálnákkosgirji galgá hukset oppalašvuoda ja dat galgá vástidit seamma dieđalaš dási go, mii lea monografiija dahjege nákkosgirjedutkamuša gáibádussan. Unnimustá golbma dain artihkkaliin galget leat dohkkehuvvon dahje almmustahttojuvvon dieđalaš áigečállagiin dahje čoakkáldagain, main lea dieđalaš fágaguoibmeárvvostallanortnet (referee).</p>

		Ovttasbarggu oasis dohkkehuvvojit nákkosgirjái, juos doavttirkandidáhtta sáhtta duođaštit ja identifiseret daid iežas iešheanalis barggu boadusin. Juos čálalaš bargu lea dahkkon ovttas eará čáliiguin, galgá doavttirgrádkandidáhtta čuovvut daid mielčáliid norpmaid, mat leat fágabirrasiin almmolaččat dohkkehuvvon ja mat čuvvot riikkaidgaskasaš standárddaid. Juos nákkosgirjji šaddá artihkkaliin, de dábálaččat kandidáhtta galgá leat vuosttasčállin unnimustá beliin artihkkaliin. Nákkosgirjái mas leat eambo go okta čáli, galgá biddjot sierra, vuolláičállojuvvon čilgehus, mii govvida kandidáhta buktaga juohke ovttaskas barggu hárrái.
8	OAHPPANJOKSOSAT	<p>Doavttirgrádaoahpu maŋŋá kandidáhtta lea olahan čuovvovaš dieđuid ja áddejumi, gálggaid ja oppalaš gealbbu mihtuid:</p> <p>Dieđut ja áddejumi Kandidáhtta</p> <ul style="list-style-type: none"> - lea njunnošis iežas fágasuorggis ja hálddaša iežas fágasuorggi guovddáš dieđateorijaid, čuolbmaásahemiid ja metodaidd - máhtta árvvoštallat iešguđetlágan metodaidd ja proseassaid heivvolašvuoda ja anu dutkamušas ja fágalaš ovdánahttinprošeavttas erenoamážit eamiálbmotservodaga vuolggasajiin iežas fágasuorggis - máhtta oassálastit ođđa dieđuid, teorijaid ja metodaidd dulkomii ja máhtta ovddidit ođđalágan dokumenterenhámiid iežas fágasuorggis <p>Gálggat Kandidáhtta</p> <ul style="list-style-type: none"> - máhtta hábmet dutkančuolmmaid, ja plánet ja čađahit dutkama iežas fágasuorggis - máhtta dutkat ja čađahit fágalaš ovdánahttinprošeavtta alla, riikkaidgaskasaš dásis ja hástalit fágasuorggi sajáiduvvan dieđu ja geavadiid - máhtta ovddidit sámi ja/dahje eará eamiálbmogiidda guoski giella- ja girjjálašvuodadutkamiid <p>Oppalaš gealbu Kandidáhtta</p> <ul style="list-style-type: none"> - fuobma ođđa relevánta ehtalaš problemaidd ja máhtta čađahit iežas dutkamušaid fágalaš njuolggusvuodain - máhtta jođihit mohkkás mánggafágalaš bargodoaimmaid ja prošeavttaidd - máhtta gaskkustit dutkan- ja ovdánahttinendoaimmaid dovddus našunála ja riikkaidgaskasaš kanálaid bokte - máhtta searvat riikkaidgaskasaš ságastallamiidda fágasuorggi siskkobealde - máhtta árvvoštallat fágalaš dárbbuid, ja álggahit ja čađahit fágalaš ođastusaid sáme- ja/dahje eará eamiálbmotservodaga vuolggasajiin
11	EKSÁMEN JA ÁRVVOŠTALLAN	Dutkanoasi loahppaárvvoštallamii gullet logaldallan ja nákkáhállan nákkosgirjji vuodul. Buot dát oasis galget leat dohkkehuvvon ja árvvoštallojuvvojit oahppanjoksosiid ektui. Árvvoštallamii guoski dárkilut njuolggadusat leat mearriduvvon doavttirgrádaláhkaásahusa 12.–23. paragrafain.

12	KVALITEHTA-SIHKKARASTIN	Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain leat árvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.
----	-------------------------	--